

Nationellt kvalitetsregister för
hudmelanom
Diagnosår 1990 – 2008

Melanomregistergruppen består av regionansvariga från Svenska Melanomstudiegruppen (SMSG) och representanter från landets onkologiska centra/ regionala cancercentra. Gruppen har senast sammanställt och publicerat data rörande invasiva melanom i Sverige, diagnostiserade mellan 1990-1999. (1)

Årets rapport är ett samarbete mellan styrgruppen för nationella kvalitetsregistret för melanom och de sex onkologiska centra/ regionala cancercentra i Sverige.

Den nu aktuella sammanställningen bygger på melanomdata från landets onkologiska centra/ regionala cancercentra och omfattar data från 1990 eller från respektive regions startår av vårdprogram för melanom till och med år 2008. För analyser av sjukdomsspecifik överlevnad finns uppföljning till och med 2007.

Ansvarig för publikationen är Regionalt cancercentrum sydöst. Frågor angående rapporten kan ställas till statistiker Johan Lyth (johan.lyth@lio.se).

Rapporten går även att ladda ner i PDF-format från hemsidan under rapporter:
www.vinkancer.se/sv/INCA/kvalitetsregister/hudmelanom/rapporter/

Innehåll

Incidens och täckningsgrad.....	7
Kliniska data.....	10
Histopatologiska data.....	15
Inrapportering via webben	23

Tabellförteckning

<i>Tabell 1 Täckningsgrad cancerregistret matchat mot kvalitetsregistret.....</i>	<i>9</i>
<i>Tabell 2 Fördelning av melanom (invasiva/In situ, LM) per län och region 1990-2008</i>	<i>9</i>
<i>Tabell 3 Åldersfördelning för män per län och region 1990-2008</i>	<i>10</i>
<i>Tabell 4 Åldersfördelning för kvinnor per län och region 1990-2008.....</i>	<i>11</i>
<i>Tabell 5 Tumörlokalisering av melanom per län och region 1990-2008.....</i>	<i>12</i>
<i>Tabell 6 Fall utan/med metastasering vid diagnostillfället per län och region 1990-2008</i>	<i>14</i>
<i>Tabell 7 Histogenetisk typ av melanom per län och region 1990-2008</i>	<i>15</i>
<i>Tabell 8 Clarknivå av melanom per län och region 1990-2008.....</i>	<i>16</i>
<i>Tabell 9 Tumörtjocklek av melanom per län och region 1990-2008</i>	<i>17</i>
<i>Tabell 10 Ulceration av melanom per län och region 1990-2008.....</i>	<i>18</i>

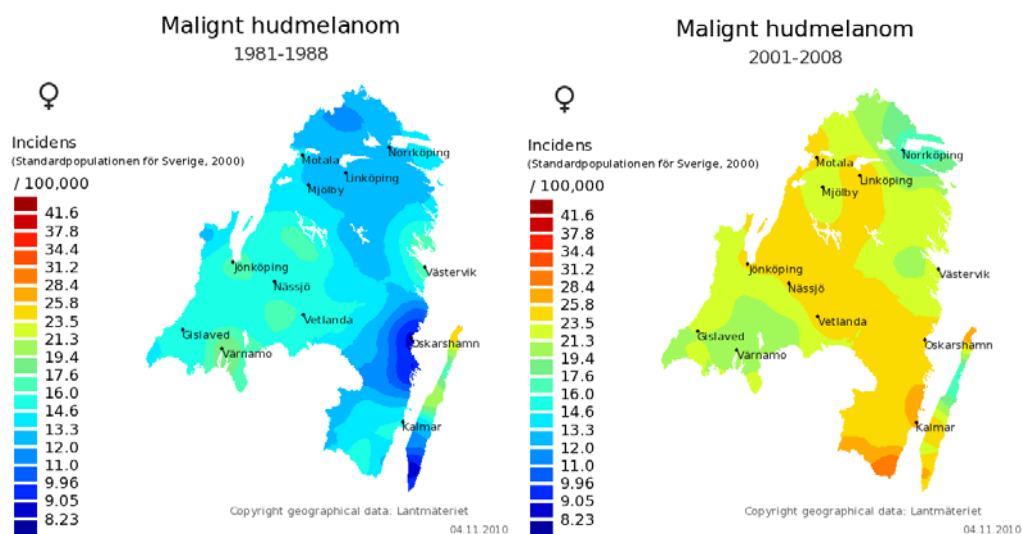
Figurförteckning

<i>Figur 1 Åldersstandardiserad incidens/100000 och mortalitet/100000 per kön över tid i Sverige.....</i>	<i>7</i>
<i>Figur 2 Åldersstandardiserad incidens/100000 för invasiva melanom, män, 2000-2008. Motsvarande för 1990-1999 anges i svagare färg (Källa SoS)</i>	<i>8</i>
<i>Figur 3 Åldersstandardiserad incidens/100000 för invasiva melanom, kvinnor, 2000-2008. Motsvarande för 1990-1999 anges i svagare färg (Källa SoS)</i>	<i>8</i>
<i>Figur 4 Tumörlokalisering av melanom för män över tid</i>	<i>13</i>
<i>Figur 5 Tumörlokalisering av melanom för kvinnor över tid</i>	<i>13</i>
<i>Figur 6 Andel tunna melanom (<=1mm) 2000-2008. Motsvarande för 1990-1999 anges i svagare färg (kvalitetsindikator)</i>	<i>19</i>
<i>Figur 7 5-års sjukdomsspecifik överlevnad per region 1990-1999, 2000-2007. 20</i>	<i>20</i>
<i>Figur 8 5-års sjukdomsspecifik överlevnad per län 2000-2007.....</i>	<i>20</i>
<i>Figur 9 10-års sjukdomsspecifik överlevnad per region 1990-1999</i>	<i>21</i>
<i>Figur 10 10-års Sjukdomsspecifik överlevnad per län 1990-1999</i>	<i>21</i>
<i>Figur 11 Sjukdomsspecifik överlevnad per stadium 1990-2007.....</i>	<i>22</i>
<i>Figur 12 Sjukdomsspecifik överlevnad per T-kategori 1990-2007.....</i>	<i>22</i>
<i>Figur 13 Exempel på rapportmall i INCA.....</i>	<i>23</i>

Allmän bakgrund

Från att under 1990-talet ha legat stilla ökar melanomincidensen med nästan 5 % årligen under 2000-talet. 2008 insjuknade totalt 2657 personer med malignt melanom (lika många män som kvinnor) och är nu den sjätte vanligaste tumörformen i Sverige (www.socialstyrelsen.se). Den åldersstandardiserade incidensen har under åren 2000-2008 hos män ökat från 19,7 till 30,0/100000 invånare. För kvinnor är ökningen 17,5 till 26,3/100000 invånare. Dödligheten i melanom ökade under samma tidsperiod från 4,2 till 5,2/100000 invånare och vilket motsvarar 370 till 497 patienter. Observera att dödligheten är nästan dubbelt så hög hos män jämfört med kvinnor, 7,0 respektive 3,7/100000 invånare under 2008 eller i antal 301 respektive 196 dödsfall. Den 5-åriga sjukdomsspecifika överlevnaden var under perioden 1990-2007 87,9 % och den 10-åriga ca 4 % lägre. Den är högre hos kvinnor än hos män och det finns påtagliga variationer inom landet. Föregående rapporter har analyserats på regional nivå, men i denna rapport har analyser gjorts på länsnivå.

Inom sydöstra regionen har mer detaljerad analys utförts på melanomincidens. Exempel visas nedan på hur man geografiskt kan presentera data. Här ser man den ojämna fördelningen av melanomincidens inom olika områden samt dess ändring över tid.

Geografisk animering av cancerincidens hos kvinnor i sydöstra sjukvårdsregionen i Sverige, 1981 respektive 2008, framtagen vid regionalt cancercentrum sydöst i Linköping. (2), (www.rccsydost.se)

I årets rapport studeras en ny kvalitetsindikator vilken är procentuell förekomst av tunna melanom (≤ 1.0 mm tjocka). Det noteras en minskning av detta värde i landet under perioden 2000-2008 jämfört med 1990-1999, ett utfall som kan vara negativt då det finns en god korrelation mellan denna kvalitetsindikator och 5-årsöverlevnad (0,64). Man kan spekulera om en försämring av kvalitetsindikatorn kan bero på bristande kunskap hos befolkningen och/eller inom professionen kan ha bidragit. En försämrade tillgång till vård kan ha spelat roll.

För en del län i Uppsala-Örebroregionen ses i stället en förbättring som möjligen kan tillskrivas en god förankring av vårdprogram gentemot primärvården.

Då målsättningen måste vara att tidigt identifiera tunna melanom är användning av dermatoskopi viktig och förtjänar att spridas utanför specialistklinikerna. Dermatoskopi är en enkel metod där man med luppförstoring kan granska pigmentfördelningen hos hudtumörer och öka den diagnostiska säkerheten. Användningen av dermatoskopi kan kanske bli en framtida kvalitetsindikator?

Arbetet inför nästa rapport har påbörjats och denna kommer att vara inriktad mot sammanställning av diagnostisk sentinel node kirurgi (portvaktskirurgi) med ökad risk för regional spridning.

Det påvisas påtagliga skillnader av histopatologiska data för melanom inom landet. På grund av detta har initiativ tagits att tillsammans med patologen genomföra en framtida kvalitetsgranskning av dessa data.

Data till kvalitetsregistret inrapporteras sedan april 2009 via den webbaserade INCA-portalen (www.incanet.se). Denna möjlighet används ännu inte i full utsträckning men förhoppningsvis ökar förståelsen av nyttan att kunna göra egna jämförelser on-line av egna data gentemot den egna regionen och landet. Under 2011 registreras ej längre hereditet, hudtyp och reaktion på sol, då dessa uppgifter genom åren är bristfälligt registrerade. Samma sak gäller förekomst av recidiv. Möjligen kan de sistnämnda uppgifterna (framförallt påvisade locoregionala recidiv) erhållas kontinuerligt via patologiavdelningarna i landet. Från och med 2011 kommer uppgifter om melanom in-situ att inhämtas en gång årligen via cancerregistret.

Kvalitetsregistret skall även anpassas till VINK rekommendationer och även integreras i den pågående revisionen av det Nationella Vårdprogrammet för Maligna Hudmelanom.

Kvalitetsregistret används för närvarande inom ett flertal forskningsprojekt: Tunna melanom, uppföljning av melanomincidens och överlevnad 2000-2009, socioekonomiska faktorer och melanom, invandrare och melanom, sentinel node, användning av nya målinriktade läkemedel vid reumatiska sjukdomar och melanom.

Projektgrupp

Ansvar för det nationella registret har en **styrgrupp** som för närvarande består av projektledare och representanter från sjukvårdsregionerna, vilka också är medlemmar i Svenska Melanomstudiegruppen (SMSG). Styrgruppen har bidragit till denna rapport genom att ha synpunkter på upplägget, samt författat bakgrund, syfte och kommentarer.

Christer Lindholm, öl docent
Projektledare
Sydöstra sjukvårdsregionen
Regionalt cancercentrum sydöst
Universitetssjukhuset
581 85 Linköping

Gunnar Wagenius, öl docent
Uppsala/Örebroregionen
Onkologkliniken
Akademiska sjukhuset
751 85 Uppsala

Johan Hansson, öl docent
Stockholm/Gotland regionen
Onkologkliniken
Karolinska universitetssjukhuset
171 76 Stockholm

Eva Månsson Brahme, öl med dr
Stockholm/Gotland regionen
Onkologkliniken
Karolinska universitetssjukhuset
171 76 Stockholm

Christian Ingvar, öl professor
Södra sjukvårdsregionen
Kirurgkliniken
Universitetssjukhuset
221 85 Lund

Ulrika Stiernér, öl med dr
Västra sjukvårdsregionen
Onkologkliniken
Sahlgrenska
universitetssjukhuset
413 45 Göteborg

Peter Naredi, öl professor
Norra sjukvårdsregionen
Kirurgkliniken
Norrlands universitetssjukhus
901 85 Umeå

Registerhållare är regionalt cancercentrum sydöst som också administrerar och utför bearbetningar av registret. Hans Starkhammar och Johan Lyth ingår även i styrgruppen som representanter för OC/RCC. Regionalt cancercentrum sydöst har bidragit till denna rapport genom att stå för bearbetning av data, statistisk analys och layout.

Hans Starkhammar, öl docent,
teamansvarig
Regionalt cancercentrum sydöst
Universitetssjukhuset
581 85 Linköping

Johan Lyth, statistiker
Regionalt cancercentrum sydöst
Universitetssjukhuset
581 85 Linköping

Gabrielle Gran, sjuksköterska
Regionalt cancercentrum sydöst
Universitetssjukhuset
581 85 Linköping

Styrgruppen kompletteras med en **registergrupp** med representanter från respektive onkologiska centra/ regionala cancercentra. Registergruppen har bidragit till denna rapport genom att leverera data, samt kommit med goda idéer på presentation och upplägg.

Gertrud Andersson, assistent
Elisabeth Johansson, systemman
Onkologiskt centrum
Universitetssjukhuset
221 85 Lund

Karin Olsson, sjuksköterska
Barbro Hellsten, assistent
Marit Holmqvist, statistiker
Regionalt onkologiskt centrum
Akademiska sjukhuset
751 85 Uppsala

Marie Persson, assistent
Henrik Hellborg och Soheila
Hosseinnia, statistiker
Onkologiskt centrum
Karolinska universitetssjukhuset
171 76 Stockholm

Katarina Peltz, sjuksköterska
Leyla Nunez, statistiker
Onkologiskt centrum
Sahlgrenska universitetssjukhuset
413 45 Göteborg

Katarina Örnkloo, assistent
Björn Tavelin, statistiker
Onkologiskt centrum
Norrlands universitetssjukhus
901 85 Umeå

Kvalitetsregistrets syfte

Syftet med det nationella prospektiva melanomregistret är att studera prevention, diagnostik, effekter av behandling och överlevnad. Kvalitetsregistret kommer i framtiden att integreras med det nationella vårdprogrammet.

Den gemensamma nationella registreringen som genomförts för maligna hudmelanom 1990-2008 har inneburit att professionen enats om relevanta parametrar, vilket ökar kvaliteten i registret. För möjlighet till internationell jämförelse har en anpassning skett till AJCC 2002-klassifikationen (3) för kutant malignt melanom från och med 2003. Från och med 2011 kommer uppdaterad AJCC 2009-klassifikation att användas (4).

Primär prevention (förhindrande av sjukdomsuppkomst) kan uppnås genom kunskapsspridning om värdet av solskydd hos barn för att minska kända riskfaktorer som nybildning av naevi samt om solskador hos vuxna genom riktade aktiviteter.

Sekundär prevention (tidig diagnostik och behandling) kan uppnås genom utbildning och kunskapsspridning i sjukvården och till allmänheten, samt ökad tillgänglighet till behandling. De data som registreras är välkända prognostiska faktorer och skillnader kan studeras beroende på ålder, kön, tumörtjocklek och invasionsnivå m.fl. faktorer. Överlevnad kan analyseras och jämföras mellan sjukvårdsregioner och olika länder.

Sammanställningen av kliniska och histopatologiska data om melanomsjukdom och dess behandling möjliggör jämförelser mellan regioner och med andra länder avseende incidens, tumörläge, stadium, behandling och kända prognostiska faktorer som t.ex. melanomtjocklek och förekomst av ulceration.

Förkortningar och ordlista

AJCC American Joint Commission on Cancer

ALM Akralt lentiginöst melanoma

INCA informationsnätverk för cancervården

LMM Lentigo maligna melanom

LM Lentigo maligna (in situ form)

NM Nodulärt melanom

SMSG svenska studiemelanomgruppen

SSM Superficiellt / yttligt spridande melanom

VINK Virtuellt nationellt kunskapscentrum för cancervården

Clarknivå Anger på en femsiffrig skala vilket hudlager som tumören har växt ner till och invaderar. In situ är alltid Clarknivå I. II: Översta skiktet på läderhuden (papillära skiktet). III: Gränsen mellan de två skikten i läderhuden. IV: Understa skiktet på läderhuden (retikulära skiktet). V: Underhudens fettvävnad (subcutis).

Extremiteter Övre extremitet innebär armar och axel, nedre innebär ben och höft.

Hereditet Ärftlighet av sjukdomen.

Histogenetisk typ Tumörens cellegenskaper studeras via mikroskop och klassas därefter.

Histopatologiska data Är data som patologen analyserar och registrerar.

Hudmelanom Primärt melanom som sitter i huden och som utgår från melanocyter.

Incidens Definieras som antal nya sjukdomsfall per invånare under en viss tidsperiod.

In situ Tumören är ofarlig och kan inte sprida sig. Lokaliserad till överhuden (epidermis).

Invasiv Innebär att melanomet är malignt och att det har växt ner och invaderar läderhuden (dermis) eller ännu längre ner i underhuden (subcutis). Risk för spridning lokalt eller till övriga delar av kroppen föreligger.

Kliniska data Är data som rapporteras in från den kliniska verksamheten.

Locoregionalt recidiv Återfall i den region där det primära melanomet togs bort.

Mallar Ett resultat i form av en lista, figur eller tabell vilken kan laddas i INCA.

Median Är det mittersta talet i en datamängd. Används oftast i stället för medelvärde om datamängden har flera värden som avviker kraftigt i storlek. Medelvärdet påverkas här av dessa värden medan medianen inte gör det.

Metastasering Celler från den primära tumören transporteras via lymf- eller blodsystemet och får fäste i andra delar av kroppen. Innebär avsevärt sämre prognos.

Mortalitet Definieras som antal nya dödsfall per invånare under en viss tidsperiod.

Rapportmallar En samling mallar som kan laddas i INCA.

Prospektiv Framåtblickande i motsats mot retrospektiv då man samlar in data i efterhand.

Prognostiska faktorer Innebär faktorer som påverkar patientens prognos.

Recidiv Återfall, nytt insjuknande i tidigare, till synes utläkt sjukdom.

Sjukdomsspecifik överlevnad Anger hur stor sammanlagd risk det är att avlida på grund av melanomet en specificerad tid efter diagnos.

Subungualt Innebär att melanomet sitter under finger/fotnageln.

Tumörtjocklek enligt Breslow Anger hur tjock tumören är, mätt från det översta lagret av huden till botten på tumören.

Ulceration Är en epitelfekt som påverkar prognosen för patienten.

Referenser

1. Lindholm C, Andersson R, Dufmats M, Hansson J, Ingvar C, Möller T, Sjödin H, Stierner U, Wagenius G, for the Swedish Melanoma Study Group (SMSG). Invasive cutaneous malignant melanoma in Sweden, 1990-1999. A prospective, population-based study on survival and prognostic factors. *Cancer* 2004; 101(9):2067-78.
2. Starkhammar H, Lyth J, Patama T, Pukkala E (2010). Sydöstra regionens cancerkartor: Geografisk animering av cancerincidens i sydöstra sjukvårdsregionen i Sverige, 1981-2008 regionalt cancercentrum sydöst och Finlands cancerregister.
www.lio.se/Verksamheter/Halso--och-vardutvecklingscentrum/RCC/Cancerregistret/Cancerstatistik1 (obs kopiera länken till webbrowser om den inte fungerar direkt)
3. Balch C, Buzaid A, Soong S-J, et al. Final version of the American Joint Committee on Cancer staging system for cutaneous melanoma. *Journal of Clinical Oncology* 2001; 19 (16): 3635-48.
4. Balch C, Gershenwald J, Soong S-J, et al. Final version of the 2009 AJCC Melanoma Staging and Classification. *Journal of Clinical Oncology* 2009; 27 (36): 6199-6206.

Elektroniska referenser:

www.vinkancer.se/sv/INCA/kvalitetsregister/hudmelanom/rapporter/

www.socialstyrelsen.se

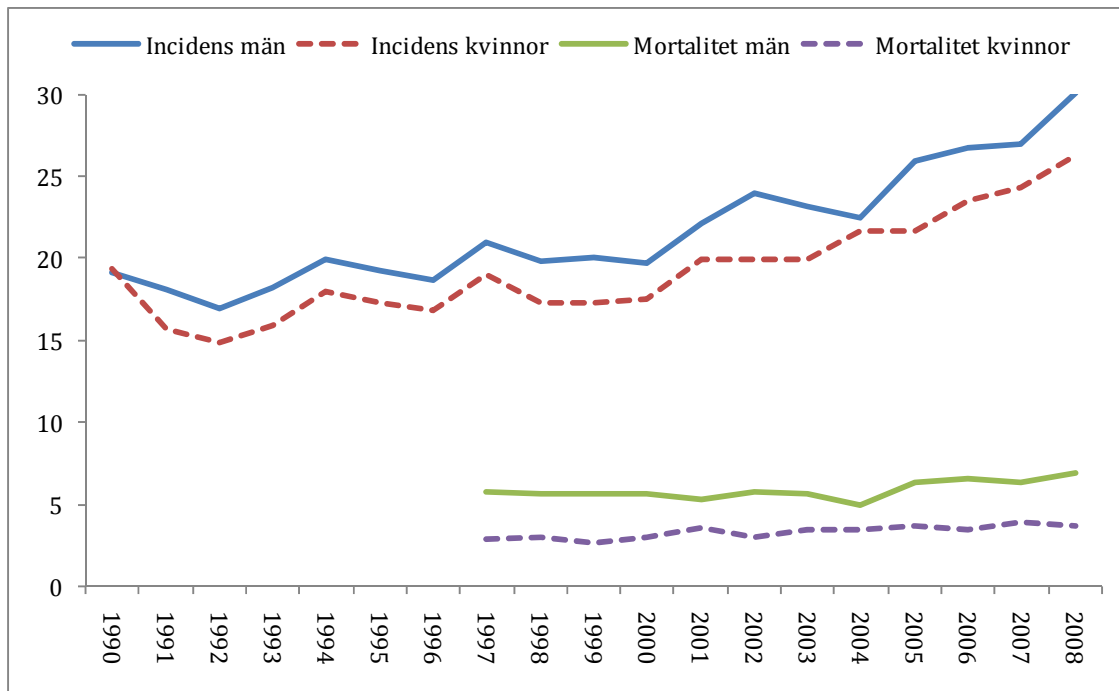
www.incanet.se/

Resultat

Incidensdata är beräknade utifrån samtliga nya maligna melanom. Åldersstandardisering har använts vilken eliminerar effekten av ålder så att den skillnad som kvarstår när till exempel regioner jämförs med varandra inte beror på skillnader i åldersstruktur. Som standardpopulation har genomgående befolkningen i Sverige för år 2000 använts i denna rapport. Kliniska, histopatologiska samt överlevnadsdata har analyserats med avseende på det första invasiva melanomet.

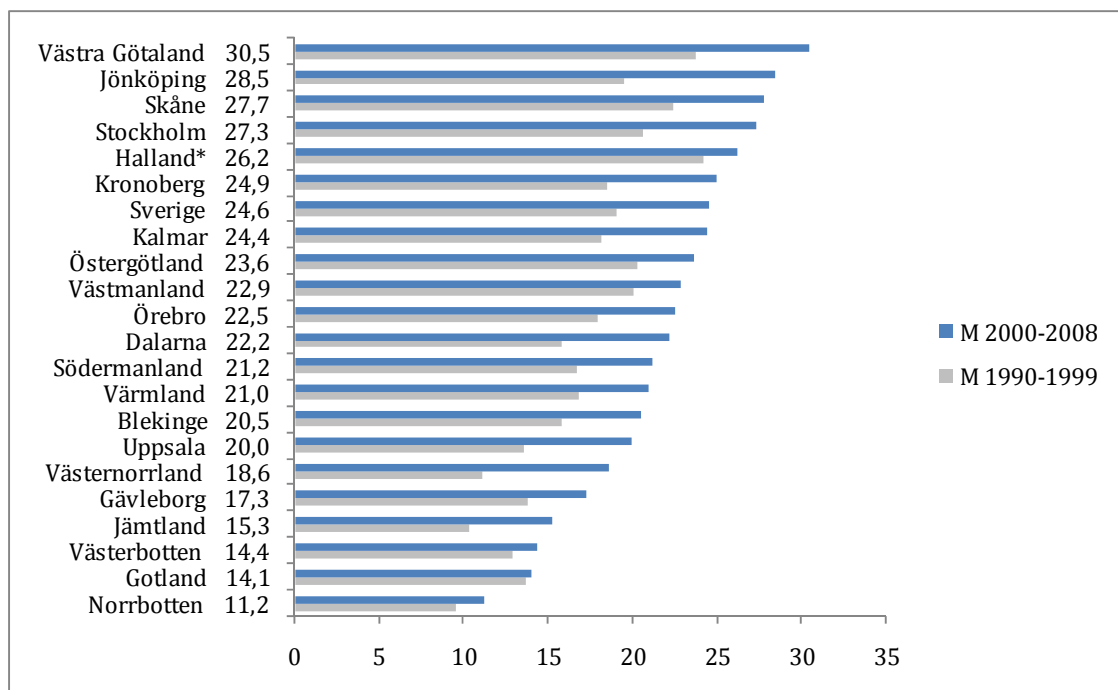
Incidens och täckningsgrad

Figur 1 Åldersstandardiserad incidens/100000 och mortalitet/100000 per kön över tid i Sverige

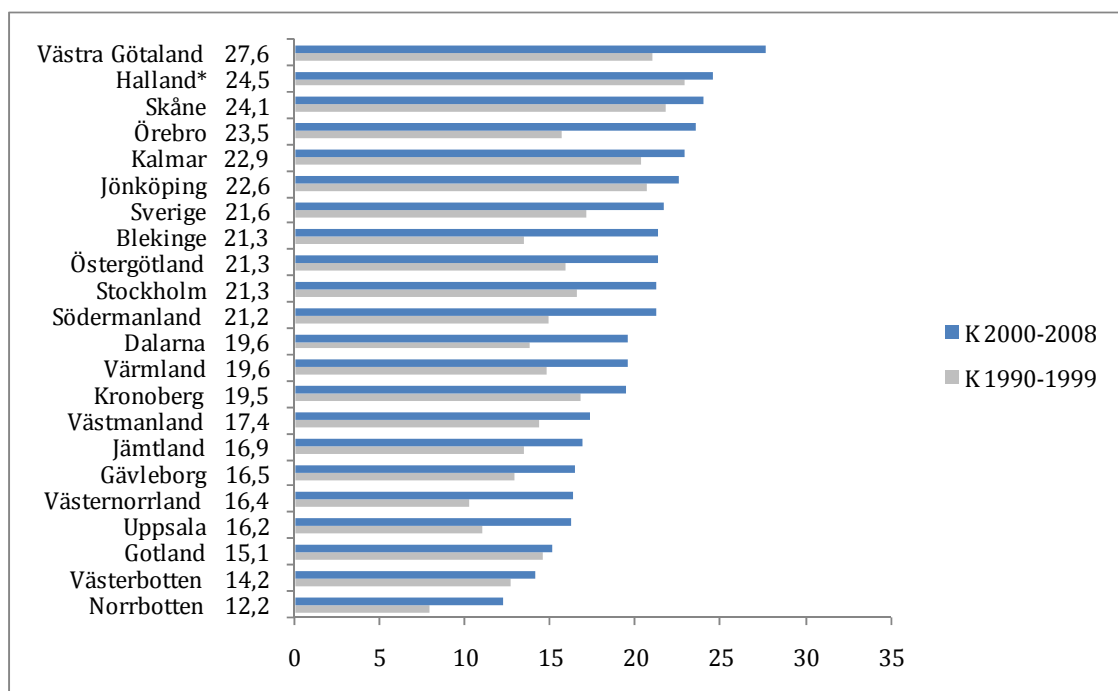

Melanomincidensen ökar på nytt under 2000-talet (5% årligen) hos både män och kvinnor. Mortaliteten ökar också men ej i samma omfattning.

Figur 2 Åldersstandardiserad incidens/100000 för invasiva melanom, **män**, 2000-2008. Motsvarande för 1990-1999 anges i svagare färg (Källa SoS)

Figur 3 Åldersstandardiserad incidens/100000 för invasiva melanom, **kvinnor**, 2000-2008. Motsvarande för 1990-1999 anges i svagare färg (Källa SoS)

*Halland är uppdelat i resten av rapporten, då södra delen tillhör södra regionen och norra Halland tillhör västra regionen.

Melanomincidensen varierar med latitud och är lägst i de nordliga länen. Det finns dock svårförklarliga skillnader som till exempel den tydligt lägre incidens i Uppsala jämfört med Stockholms län.

Tabell 1 Täckningsgrad cancerregistret matchat mot kvalitetsregistret

Täckning (%)	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Norra	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100	100
Uppsala/Örebro							97	99	86	99	98	97	97	100	99	100	99	99	96
Västra	98	98	98	95	96	96	97	100	99	99	100	99	98	99	98	100	96	94	91
Sydöstra		92	97	98	99	100	100	99	99	100	100	99	100	100	99	99	99	100	98
Södra		99	100	99	98	99	100	99	99	100	99	93	99	99	100	99	98	98	96
Stockholm/Gotland	99	100	100	99	99	99	99	99	99	100	99	99	98	100	97	96	93	92	95

Tabell 2 Fördelning av melanom (invasiva/In situ, LM) per län och region 1990-2008

Län/Region	Antal fall (%)				Totalt
	invasiv	In situ	LM	Uppgift saknas	
Jämtland	334 (75,2)	94 (21,2)	11 (2,5)	5 (1,1)	444 (100,0)
Norrbottnen	473 (72,0)	154 (23,4)	23 (3,5)	7 (1,1)	657 (100,0)
Västerbotten	557 (71,8)	167 (21,5)	22 (2,8)	30 (3,9)	776 (100,0)
Västernorrland	633 (70,6)	202 (22,5)	4 (0,4)	58 (6,5)	897 (100,0)
Norra	1 997 (72,0)	617 (22,2)	60 (2,2)	100 (3,6)	2 774 (100,0)
Gävleborg	600 (74,7)	146 (18,2)	51 (6,4)	6 (0,7)	803 (100,0)
Dalarna	715 (77,6)	164 (17,8)	35 (3,8)	7 (0,8)	921 (100,0)
Södermanland	702 (78,7)	114 (12,8)	73 (8,2)	3 (0,3)	892 (100,0)
Uppsala	562 (76,7)	132 (18,0)	34 (4,6)	5 (0,7)	733 (100,0)
Värmland	707 (72,0)	223 (22,7)	50 (5,1)	2 (0,2)	982 (100,0)
Västmanland	592 (69,3)	114 (13,3)	42 (4,9)	106 (12,4)	854 (100,0)
Örebro	810 (74,2)	170 (15,6)	100 (9,2)	12 (1,1)	1 092 (100,0)
Uppsala/Örebro	4 688 (74,7)	1 063 (16,9)	385 (6,1)	141 (2,2)	6 277 (100,0)
Västra Götaland	7 006 (77,4)	1 252 (13,8)	732 (8,1)	64 (0,7)	9 054 (100,0)
Norra Halland	706 (84,3)	68 (8,1)	55 (6,6)	8 (1,0)	837 (100,0)
Västra	7 712 (78,0)	1 320 (13,3)	787 (8,0)	72 (0,7)	9 891 (100,0)
Jönköping	1 324 (70,2)	454 (24,1)	108 (5,7)	1 (0,1)	1 887 (100,0)
Kalmar	991 (75,5)	282 (21,5)	39 (3,0)	1 (0,1)	1 313 (100,0)
Östergötland	1 498 (81,9)	210 (11,5)	119 (6,5)	1 (0,1)	1 828 (100,0)
Sydöstra	3 814 (75,8)	946 (18,8)	266 (5,3)	3 (0,1)	5 029 (100,0)
Blekinge	488 (82,6)	66 (11,2)	37 (6,3)	0 (0,0)	591 (100,0)
Södra Halland	489 (72,4)	83 (12,3)	103 (15,3)	0 (0,0)	675 (100,0)
Kronoberg	615 (74,0)	146 (17,6)	70 (8,4)	0 (0,0)	831 (100,0)
Skåne	4 695 (74,1)	1 030 (16,3)	611 (9,6)	0 (0,0)	6 336 (100,0)
Södra	6 287 (74,6)	1 325 (15,7)	821 (9,7)	0 (0,0)	8 433 (100,0)
Stockholm	6 450 (72,6)	1 749 (19,7)	684 (7,7)	1 (0,0)	8 884 (100,0)
Gotland	151 (74,8)	26 (12,9)	25 (12,4)	0 (0,0)	202 (100,0)
Stockholm/Gotland	6 600 (72,6)	1 775 (19,5)	709 (7,8)	1 (0,0)	9 085 (100,0)
Sverige	31 098 (75,0)	7 046 (17,0)	3 028 (7,3)	317 (0,8)	41 489 (100,0)

Ungefär 75 % av samtliga melanom är av invasiv typ. Det finns stora variationer inom landet i fördelningen av in situ melanom och lentigo maligna (LM). Frågan är om detta är en verklig skillnad eller om det är uttryck för olikartad diagnostik i länen.

Kliniska data

I detta avsnitt presenteras data för malignt melanom, samtliga stadier.

Tabell 3 Åldersfördelning för män per län och region 1990-2008

Län/Region	Antal fall (%)			Totalt	Median
	<55	55-79	80+		
Jämtland	48 (32,2)	86 (57,7)	15 (10,1)	149 (100,0)	63
Norrbottnen	57 (24,6)	144 (62,1)	31 (13,4)	232 (100,0)	65
Västerbotten	83 (31,0)	152 (56,7)	33 (12,3)	268 (100,0)	63
Västernorrland	94 (30,7)	172 (56,2)	40 (13,1)	306 (100,0)	62
Norra	282 (29,5)	554 (58,0)	119 (12,5)	955 (100,0)	63
Gävleborg	73 (25,3)	180 (62,5)	35 (12,2)	288 (100,0)	64
Dalarna	86 (24,4)	202 (57,4)	64 (18,2)	352 (100,0)	66
Södermanland	84 (25,1)	203 (60,8)	47 (14,1)	334 (100,0)	64
Uppsala	72 (26,2)	171 (62,2)	32 (11,6)	275 (100,0)	62
Värmland	84 (24,3)	207 (59,8)	55 (15,9)	346 (100,0)	67
Västmanland	90 (27,5)	203 (62,1)	34 (10,4)	327 (100,0)	64
Örebro	98 (26,1)	204 (54,4)	73 (19,5)	375 (100,0)	65
Uppsala/Örebro	587 (25,6)	1 370 (59,6)	340 (14,8)	2 297 (100,0)	64
Västra Götaland	986 (29,8)	1 862 (56,3)	458 (13,9)	3 306 (100,0)	64
Norra Halland	91 (27,0)	191 (56,7)	55 (16,3)	337 (100,0)	65
Västra	1 077 (29,6)	2 053 (56,4)	513 (14,1)	3 643 (100,0)	64
Jönköping	197 (30,8)	358 (55,9)	85 (13,3)	640 (100,0)	63
Kalmar	123 (26,9)	272 (59,4)	63 (13,8)	458 (100,0)	65
Östergötland	221 (29,7)	418 (56,2)	105 (14,1)	744 (100,0)	63
Sydöstra	541 (29,4)	1 048 (56,9)	253 (13,7)	1 842 (100,0)	64
Blekinge	58 (24,7)	136 (57,9)	41 (17,4)	235 (100,0)	66
Södra Halland	68 (29,6)	131 (57,0)	31 (13,5)	230 (100,0)	67
Kronoberg	87 (28,2)	172 (55,7)	50 (16,2)	309 (100,0)	66
Skåne	651 (29,7)	1 249 (57,1)	289 (13,2)	2 189 (100,0)	64
Södra	864 (29,2)	1 688 (57,0)	411 (13,9)	2 963 (100,0)	64
Stockholm	1 020 (32,9)	1 672 (54,0)	405 (13,1)	3 097 (100,0)	63
Gotland	21 (30,9)	39 (57,4)	8 (11,8)	68 (100,0)	63
Stockholm/Gotland	1 041 (32,9)	1 711 (54,1)	413 (13,0)	3 165 (100,0)	63
Sverige	4 392 (29,5)	8 424 (56,7)	2 049 (13,8)	14 865 (100,0)	64

Tabell 4 Åldersfördelning för *kvinnor* per län och region 1990-2008

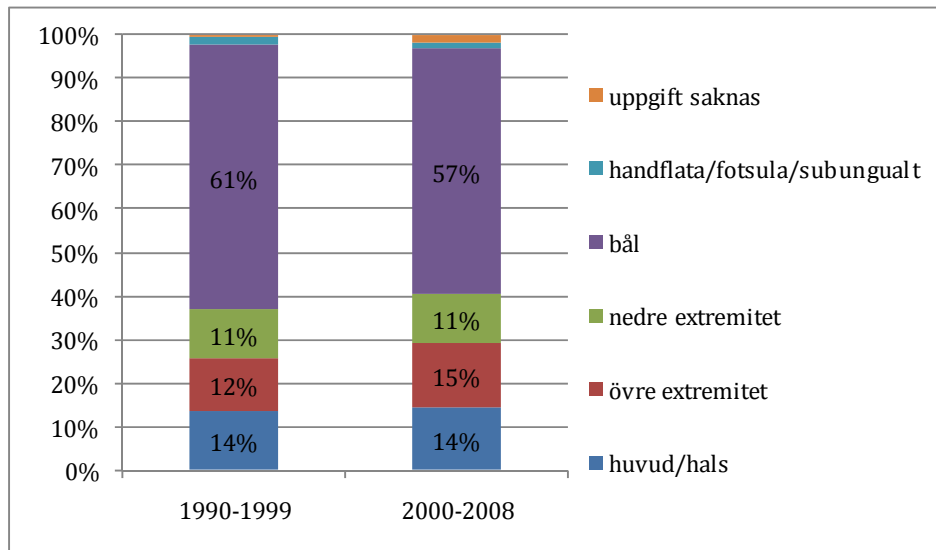
Län/Region	Antal fall (%)				Median
	<55	55-79	80+	Totalt	
Jämtland	68 (37,8)	78 (43,3)	34 (18,9)	180 (100,0)	60
Norrbottnen	99 (41,8)	108 (45,6)	30 (12,7)	237 (100,0)	59
Västerbotten	115 (41,8)	114 (41,5)	46 (16,7)	275 (100,0)	60
Västernorrland	106 (33,4)	157 (49,5)	54 (17,0)	317 (100,0)	64
Norra	388 (38,5)	457 (45,3)	164 (16,3)	1 009 (100,0)	61
Gävleborg	112 (37,1)	140 (46,4)	50 (16,6)	302 (100,0)	62
Dalarna	103 (28,9)	204 (57,3)	49 (13,8)	356 (100,0)	64
Södermanland	133 (37,9)	171 (48,7)	47 (13,4)	351 (100,0)	60
Uppsala	109 (39,2)	128 (46,0)	41 (14,7)	278 (100,0)	59
Värmland	106 (30,2)	190 (54,1)	55 (15,7)	351 (100,0)	63
Västmanland	106 (40,6)	118 (45,2)	37 (14,2)	261 (100,0)	60
Örebro	167 (39,4)	200 (47,2)	57 (13,4)	424 (100,0)	60
Uppsala/Örebro	836 (36,0)	1 151 (49,5)	336 (14,5)	2 323 (100,0)	61
Västra Götaland	1 442 (41,8)	1 476 (42,8)	530 (15,4)	3 448 (100,0)	59
Norra Halland	139 (41,2)	150 (44,5)	48 (14,2)	337 (100,0)	59
Västra	1 581 (41,8)	1 626 (43,0)	578 (15,3)	3 785 (100,0)	59
Jönköping	256 (41,0)	279 (44,6)	90 (14,4)	625 (100,0)	60
Kalmar	224 (45,1)	205 (41,2)	68 (13,7)	497 (100,0)	58
Östergötland	279 (39,1)	316 (44,3)	118 (16,5)	713 (100,0)	61
Sydöstra	759 (41,4)	800 (43,6)	276 (15,0)	1 835 (100,0)	59
Blekinge	95 (38,9)	120 (49,2)	29 (11,9)	244 (100,0)	60
Södra Halland	84 (33,5)	122 (48,6)	45 (17,9)	251 (100,0)	62
Kronoberg	100 (35,0)	144 (50,3)	42 (14,7)	286 (100,0)	61
Skåne	933 (39,6)	1 061 (45,0)	364 (15,4)	2 358 (100,0)	60
Södra	1 212 (38,6)	1 447 (46,1)	480 (15,3)	3 139 (100,0)	60
Stockholm	1 388 (44,4)	1 300 (41,6)	436 (14,0)	3 124 (100,0)	58
Gotland	28 (36,4)	36 (46,8)	13 (16,9)	77 (100,0)	65
Stockholm/Gotland	1 416 (44,2)	1 336 (41,7)	449 (14,0)	3 201 (100,0)	58
Sverige	6 192 (40,5)	6 817 (44,6)	2 283 (14,9)	15 292 (100,0)	60

Medianåldern vid diagnos är generellt högre hos män än hos kvinnor, 64 respektive 60 år. I gruppen 55 år och yngre får fler kvinnor än män maligt melanom.

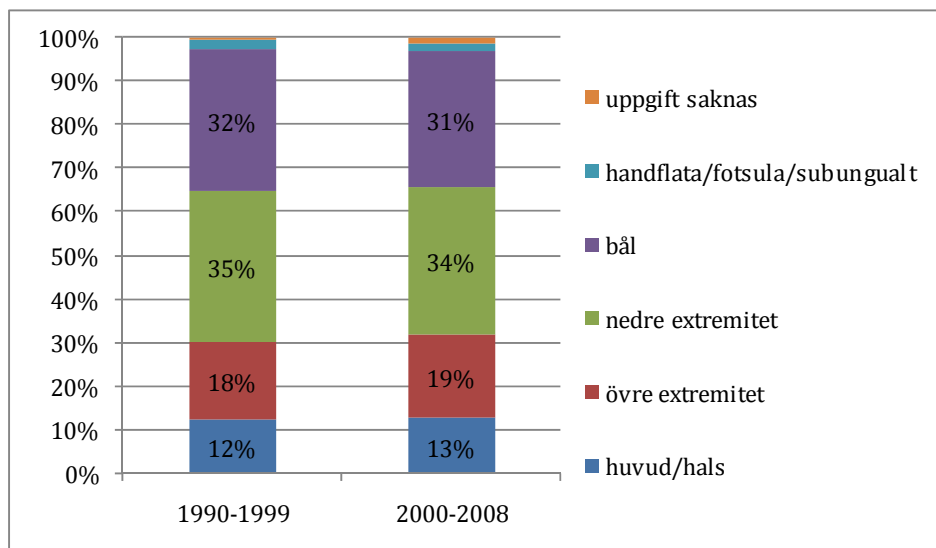
Tabell 5 Tumörlokalisering av melanom per län och region 1990-2008

Län/Region	Antal fall (%)						Totalt
	Huvud/hals	Övre extremitet	Nedre extremitet	Bål	Hand/fot/subungualt	Uppgift saknas	
Jämtland	65 (19,8)	60 (18,2)	64 (19,5)	116 (35,3)	10 (3,0)	14 (4,3)	329 (100,0)
Norrbottnen	70 (14,9)	77 (16,4)	109 (23,2)	203 (43,3)	10 (2,1)	0 (0,0)	469 (100,0)
Västerbotten	94 (17,3)	82 (15,1)	126 (23,2)	217 (40,0)	19 (3,5)	5 (0,9)	543 (100,0)
Västernorrland	92 (14,8)	114 (18,3)	134 (21,5)	270 (43,3)	12 (1,9)	1 (0,2)	623 (100,0)
Norra	321 (16,3)	333 (17,0)	433 (22,0)	806 (41,0)	51 (2,6)	20 (1,0)	1 964 (100,0)
Gävleborg	79 (13,4)	108 (18,3)	151 (25,6)	238 (40,3)	13 (2,2)	1 (0,2)	590 (100,0)
Dalarna	115 (16,2)	141 (19,9)	150 (21,2)	285 (40,3)	16 (2,3)	1 (0,1)	708 (100,0)
Södermanland	93 (13,6)	117 (17,1)	165 (24,1)	294 (42,9)	16 (2,3)	0 (0,0)	685 (100,0)
Uppsala	76 (13,7)	116 (21,0)	129 (23,3)	226 (40,9)	6 (1,1)	0 (0,0)	553 (100,0)
Värmland	109 (15,6)	134 (19,2)	137 (19,7)	308 (44,2)	9 (1,3)	0 (0,0)	697 (100,0)
Västmanland	64 (10,9)	102 (17,3)	151 (25,7)	262 (44,6)	9 (1,5)	0 (0,0)	588 (100,0)
Örebro	97 (12,1)	144 (18,0)	190 (23,8)	357 (44,7)	11 (1,4)	0 (0,0)	799 (100,0)
Uppsala/Örebro	633 (13,7)	862 (18,7)	1 073 (23,2)	1 970 (42,6)	80 (1,7)	2 (0,0)	4 620 (100,0)
Västra Götaland	785 (11,6)	918 (13,6)	1 503 (22,3)	3 251 (48,1)	103 (1,5)	194 (2,9)	6 754 (100,0)
Norra Halland	87 (12,9)	88 (13,1)	144 (21,4)	298 (44,2)	7 (1,0)	50 (7,4)	674 (100,0)
Västra	872 (11,7)	1 006 (13,5)	1 647 (22,2)	3 549 (47,8)	110 (1,5)	244 (3,3)	7 428 (100,0)
Jönköping	150 (11,9)	226 (17,9)	297 (23,5)	552 (43,6)	24 (1,9)	16 (1,3)	1 265 (100,0)
Kalmar	145 (15,2)	144 (15,1)	193 (20,2)	417 (43,7)	23 (2,4)	33 (3,5)	955 (100,0)
Östergötland	213 (14,6)	229 (15,7)	294 (20,2)	660 (45,3)	47 (3,2)	14 (1,0)	1 457 (100,0)
Sydöstra	508 (13,8)	599 (16,3)	784 (21,3)	1 629 (44,3)	94 (2,6)	63 (1,7)	3 677 (100,0)
Blekinge	61 (12,7)	90 (18,8)	108 (22,5)	218 (45,5)	2 (0,4)	0 (0,0)	479 (100,0)
Södra Halland	74 (15,4)	80 (16,6)	120 (24,9)	201 (41,8)	6 (1,2)	0 (0,0)	481 (100,0)
Kronoberg	103 (17,3)	97 (16,3)	127 (21,3)	263 (44,2)	5 (0,8)	0 (0,0)	595 (100,0)
Skåne	640 (14,1)	775 (17,0)	1 089 (23,9)	1 985 (43,7)	56 (1,2)	2 (0,0)	4 547 (100,0)
Södra	878 (14,4)	1 042 (17,1)	1 444 (23,7)	2 667 (43,7)	69 (1,1)	2 (0,0)	6 102 (100,0)
Stockholm	773 (12,4)	1 020 (16,4)	1 470 (23,6)	2 830 (45,5)	128 (2,1)	1 (0,0)	6 222 (100,0)
Gotland	25 (17,2)	20 (13,8)	33 (22,8)	64 (44,1)	3 (2,1)	0 (0,0)	145 (100,0)
Stockholm/Gotland	798 (12,5)	1 040 (16,3)	1 503 (23,6)	2 894 (45,5)	131 (2,1)	1 (0,0)	6 367 (100,0)
Sverige	4 010 (13,3)	4 882 (16,2)	6 884 (22,8)	13 515 (44,8)	535 (1,8)	332 (1,1)	30 158 (100,0)

Figur 4 Tumörlokalisering av melanom för *män* över tid

Figur 5 Tumörlokalisering av melanom för *kvinnor* över tid

Det finns regionala och länsvisa skillnader vad gäller melanomens anatomiska lokalisering. För män under perioden 2000-2008 minskar andelen bålmelanom något medan extremitetsmelanomen ökar jämfört med under 1990-1999. För kvinnor ser man ingen skillnad över tid.

Tabell 6 Fall utan/med metastasering vid diagnostillfället per län och region 1990-2008

Län/Region	Antal fall (%)			Totalt
	Ej metastaser	Metastaser	Uppgift saknas	
Jämtland	285 (86,6)	22 (6,7)	22 (6,7)	329 (100,0)
Norrbottnen	428 (91,3)	28 (6,0)	13 (2,8)	469 (100,0)
Västerbotten	470 (86,6)	19 (3,5)	54 (9,9)	543 (100,0)
Västernorrland	573 (92,0)	23 (3,7)	27 (4,3)	623 (100,0)
Norra	1 756 (89,4)	92 (4,7)	116 (5,9)	1 964 (100,0)
Gävleborg	567 (96,1)	17 (2,9)	6 (1,0)	590 (100,0)
Dalarna	671 (94,8)	21 (3,0)	16 (2,3)	708 (100,0)
Södermanland	649 (94,7)	25 (3,6)	11 (1,6)	685 (100,0)
Uppsala	512 (92,6)	21 (3,8)	20 (3,6)	553 (100,0)
Värmland	662 (95,0)	25 (3,6)	10 (1,4)	697 (100,0)
Västmanland	555 (94,4)	25 (4,3)	8 (1,4)	588 (100,0)
Örebro	767 (96,0)	25 (3,1)	7 (0,9)	799 (100,0)
Uppsala/Örebro	4 383 (94,9)	159 (3,4)	78 (1,7)	4 620 (100,0)
Västra Götaland	6 411 (94,9)	175 (2,6)	168 (2,5)	6 754 (100,0)
Norra Halland	608 (90,2)	18 (2,7)	48 (7,1)	674 (100,0)
Västra	7 019 (94,5)	193 (2,6)	216 (2,9)	7 428 (100,0)
Jönköping	1 184 (93,6)	50 (4,0)	31 (2,5)	1 265 (100,0)
Kalmar	878 (91,9)	28 (2,9)	49 (5,1)	955 (100,0)
Östergötland	1 340 (92,0)	79 (5,4)	38 (2,6)	1 457 (100,0)
Sydöstra	3 402 (92,5)	157 (4,3)	118 (3,2)	3 677 (100,0)
<i>Blekinge</i>	<i>183 (38,2)</i>	<i>6 (1,3)</i>	<i>290 (60,5)</i>	<i>479 (100,0)</i>
<i>Södra Halland</i>	<i>170 (35,3)</i>	<i>5 (1,0)</i>	<i>306 (63,6)</i>	<i>481 (100,0)</i>
<i>Kronoberg</i>	<i>202 (33,9)</i>	<i>13 (2,2)</i>	<i>380 (63,9)</i>	<i>595 (100,0)</i>
<i>Skåne</i>	<i>1 783 (39,2)</i>	<i>74 (1,6)</i>	<i>2 690 (59,2)</i>	<i>4 547 (100,0)</i>
Södra	2 338 (38,3)	98 (1,6)	3 666 (60,1)	6 102 (100,0)
Stockholm	5 925 (95,2)	297 (4,8)	0 (0,0)	6 222 (100,0)
Gotland	132 (91,0)	13 (9,0)	0 (0,0)	145 (100,0)
Stockholm/Gotland	6 057 (95,1)	310 (4,9)	0 (0,0)	6 367 (100,0)
Sverige*	22 617 (94,0)	911 (3,8)	528 (2,2)	24 056 (100,0)

*Södra regionen är exkluderad från totalsumman på grund av stort antal uppgift saknas.

Andelen melanom utan metastaser vid diagnostillfället minskar något under perioden 2000-2008 jämfört med under 1990-1999 i samtliga regioner utom i Västra regionen (ej visat i tabell). Sentinel-node kirurgi är rekommenderat i det nationella vårdprogrammet 2007 för hudmelanom och som en följd av detta kommer fler melanom med mikroskopisk spridning till lymfkörtlar att öka i framtiden.

Histopatologiska data

I detta avsnitt presenteras data för malignt melanom, samtliga stadier.

Tabell 7 Histogenetisk typ av melanom per län och region 1990-2008

Län/Region	Antal fall (%)						Uppgift saknas	Totalt
	SSM	LMM	NM	ALM	Annan typ			
Jämtland	186 (56,5)	21 (6,4)	79 (24,0)	4 (1,2)	39 (11,9)	0 (0,0)	329 (100,0)	
Norrbottnen	225 (48,0)	39 (8,3)	139 (29,6)	4 (0,9)	62 (13,2)	0 (0,0)	469 (100,0)	
Västerbotten	296 (54,5)	28 (5,2)	142 (26,2)	7 (1,3)	69 (12,7)	1 (0,2)	543 (100,0)	
Västernorrland	359 (57,6)	24 (3,9)	117 (18,8)	11 (1,8)	112 (18,0)	0 (0,0)	623 (100,0)	
Norra	1 066 (54,3)	112 (5,7)	477 (24,3)	26 (1,3)	282 (14,4)	1 (0,1)	1 964 (100,0)	
Gävleborg	340 (57,6)	19 (3,2)	197 (33,4)	7 (1,2)	23 (3,9)	4 (0,7)	590 (100,0)	
Dalarna	430 (60,7)	27 (3,8)	207 (29,2)	8 (1,1)	31 (4,4)	5 (0,7)	708 (100,0)	
Södermanland	424 (61,9)	38 (5,5)	146 (21,3)	28 (4,1)	49 (7,2)	0 (0,0)	685 (100,0)	
Uppsala	334 (60,4)	35 (6,3)	145 (26,2)	5 (0,9)	25 (4,5)	9 (1,6)	553 (100,0)	
Värmland	503 (72,2)	29 (4,2)	133 (19,1)	5 (0,7)	22 (3,2)	5 (0,7)	697 (100,0)	
Västmanland	360 (61,2)	20 (3,4)	105 (17,9)	12 (2,0)	61 (10,4)	30 (5,1)	588 (100,0)	
Örebro	549 (68,7)	53 (6,6)	154 (19,3)	8 (1,0)	30 (3,8)	5 (0,6)	799 (100,0)	
Uppsala/Örebro	2 940 (63,6)	221 (4,8)	1 087 (23,5)	73 (1,6)	241 (5,2)	58 (1,3)	4 620 (100,0)	
Västra Götaland	3 832 (56,7)	537 (8,0)	1 567 (23,2)	116 (1,7)	549 (8,1)	153 (2,3)	6 754 (100,0)	
Norra Halland	393 (58,3)	58 (8,6)	138 (20,5)	3 (0,4)	61 (9,1)	21 (3,1)	674 (100,0)	
Västra	4 225 (56,9)	595 (8,0)	1 705 (23,0)	119 (1,6)	610 (8,2)	174 (2,3)	7 428 (100,0)	
Jönköping	861 (68,1)	57 (4,5)	277 (21,9)	17 (1,3)	44 (3,5)	9 (0,7)	1 265 (100,0)	
Kalmar	616 (64,5)	45 (4,7)	194 (20,3)	10 (1,0)	82 (8,6)	8 (0,8)	955 (100,0)	
Östergötland	865 (59,4)	67 (4,6)	393 (27,0)	12 (0,8)	101 (6,9)	19 (1,3)	1 457 (100,0)	
Sydöstra	2 342 (63,7)	169 (4,6)	864 (23,5)	39 (1,1)	227 (6,2)	36 (1,0)	3 677 (100,0)	
Blekinge	268 (55,9)	16 (3,3)	99 (20,7)	5 (1,0)	91 (19,0)	0 (0,0)	479 (100,0)	
Södra Halland	237 (49,3)	40 (8,3)	78 (16,2)	4 (0,8)	122 (25,4)	0 (0,0)	481 (100,0)	
Kronoberg	390 (65,5)	25 (4,2)	110 (18,5)	6 (1,0)	64 (10,8)	0 (0,0)	595 (100,0)	
Skåne	1 958 (43,1)	263 (5,8)	763 (16,8)	27 (0,6)	1 528 (33,6)	8 (0,2)	4 547 (100,0)	
Södra	2 853 (46,8)	344 (5,6)	1 050 (17,2)	42 (0,7)	1 805 (29,6)	8 (0,1)	6 102 (100,0)	
Stockholm	3 820 (61,4)	445 (7,2)	736 (11,8)	118 (1,9)	970 (15,6)	133 (2,1)	6 222 (100,0)	
Gotland	83 (57,2)	13 (9,0)	16 (11,0)	5 (3,4)	19 (13,1)	9 (6,2)	145 (100,0)	
Stockholm/Gotland	3 903 (61,3)	458 (7,2)	752 (11,8)	123 (1,9)	989 (15,5)	142 (2,2)	6 367 (100,0)	
Sverige	17 329 (57,5)	1 899 (6,3)	5 935 (19,7)	422 (1,4)	4 154 (13,8)	419 (1,4)	30 158 (100,0)	

Histogenetisk typ av melanom. Det finns stora variationer i landet. Dessutom finns tidsmässiga variationer som till exempel minskning av andelen SSM-melanom i Stockholm-Gotland-regionen (ej visat i tabell).

Tabell 8 Clarknivå av melanom per län och region 1990-2008

Län/Region	Antal fall (%)						Totalt
	II	III	IV	V	Ej bedömbart	Uppgift saknas	
Jämtland	66 (20,1)	116 (35,3)	122 (37,1)	16 (4,9)	2 (0,6)	7 (2,1)	329 (100,0)
Norrbottnen	77 (16,4)	150 (32,0)	192 (40,9)	25 (5,3)	2 (0,4)	23 (4,9)	469 (100,0)
Västerbotten	78 (14,4)	219 (40,3)	197 (36,3)	33 (6,1)	0 (0,0)	16 (2,9)	543 (100,0)
Västernorrland	144 (23,1)	156 (25,0)	267 (42,9)	45 (7,2)	0 (0,0)	11 (1,8)	623 (100,0)
Norra	365 (18,6)	641 (32,6)	778 (39,6)	119 (6,1)	4 (0,2)	57 (2,9)	1 964 (100,0)
Gävleborg	189 (32,0)	196 (33,2)	150 (25,4)	26 (4,4)	11 (1,9)	18 (3,1)	590 (100,0)
Dalarna	179 (25,3)	268 (37,9)	188 (26,6)	38 (5,4)	10 (1,4)	25 (3,5)	708 (100,0)
Södermanland	218 (31,8)	214 (31,2)	184 (26,9)	47 (6,9)	16 (2,3)	6 (0,9)	685 (100,0)
Uppsala	145 (26,2)	203 (36,7)	159 (28,8)	23 (4,2)	10 (1,8)	13 (2,4)	553 (100,0)
Värmland	136 (19,5)	164 (23,5)	321 (46,1)	52 (7,5)	13 (1,9)	11 (1,6)	697 (100,0)
Västmanland	164 (27,9)	188 (32,0)	168 (28,6)	27 (4,6)	18 (3,1)	23 (3,9)	588 (100,0)
Örebro	253 (31,7)	274 (34,3)	199 (24,9)	38 (4,8)	12 (1,5)	23 (2,9)	799 (100,0)
Uppsala/Örebro	1 284 (27,8)	1 507 (32,6)	1 369 (29,6)	251 (5,4)	90 (1,9)	119 (2,6)	4 620 (100,0)
Västra Götaland	2 111 (31,3)	2 260 (33,5)	1 875 (27,8)	323 (4,8)	24 (0,4)	161 (2,4)	6 754 (100,0)
Norra Halland	170 (25,2)	185 (27,4)	266 (39,5)	32 (4,7)	3 (0,4)	18 (2,7)	674 (100,0)
Västra	2 281 (30,7)	2 445 (32,9)	2 141 (28,8)	355 (4,8)	27 (0,4)	179 (2,4)	7 428 (100,0)
Jönköping	197 (15,6)	383 (30,3)	599 (47,4)	47 (3,7)	6 (0,5)	33 (2,6)	1 265 (100,0)
Kalmar	253 (26,5)	280 (29,3)	347 (36,3)	37 (3,9)	2 (0,2)	36 (3,8)	955 (100,0)
Östergötland	390 (26,8)	405 (27,8)	444 (30,5)	50 (3,4)	21 (1,4)	147 (10,1)	1 457 (100,0)
Sydöstra	840 (22,8)	1 068 (29,0)	1 390 (37,8)	134 (3,6)	29 (0,8)	216 (5,9)	3 677 (100,0)
Blekinge	92 (19,2)	200 (41,8)	84 (17,5)	16 (3,3)	0 (0,0)	87 (18,2)	479 (100,0)
Södra Halland	102 (21,2)	144 (29,9)	173 (36,0)	31 (6,4)	6 (1,2)	25 (5,2)	481 (100,0)
Kronoberg	238 (40,0)	191 (32,1)	107 (18,0)	28 (4,7)	2 (0,3)	29 (4,9)	595 (100,0)
Skåne	1 275 (28,0)	1 707 (37,5)	1 083 (23,8)	195 (4,3)	12 (0,3)	275 (6,0)	4 547 (100,0)
Södra	1 707 (28,0)	2 242 (36,7)	1 447 (23,7)	270 (4,4)	20 (0,3)	416 (6,8)	6 102 (100,0)
Stockholm	1 951 (31,4)	2 229 (35,8)	1 575 (25,3)	228 (3,7)	191 (3,1)	47 (0,8)	6 221 (100,0)
Gotland	40 (27,6)	55 (37,9)	35 (24,1)	4 (2,8)	10 (6,9)	1 (0,7)	145 (100,0)
Stockholm/Gotland	1 991 (31,3)	2 284 (35,9)	1 610 (25,3)	232 (3,6)	201 (3,2)	48 (0,8)	6 366 (100,0)
Sverige	8 468 (28,1)	10 187 (33,8)	8 735 (29,0)	1 361 (4,5)	371 (1,2)	1 035 (3,4)	30 157 (100,0)

Det finns stora variationer i landet för Clarknivå. Det torde avspejla skillnader i diagnostiken.

Tabell 9 Tumörtjocklek av melanom per län och region 1990-2008

Län/Region	Antal fall (%)						Totalt	Median
	<=1.0	1.01-2.0	2.01-4.0	> 4.0	Ej bedömbär	Uppgift saknas		
Jämtland	145 (44,1)	84 (25,5)	46 (14,0)	40 (12,2)	3 (0,9)	11 (3,3)	329 (100,0)	1,1
Norrbottnen	210 (44,8)	100 (21,3)	71 (15,1)	60 (12,8)	2 (0,4)	26 (5,5)	469 (100,0)	1,1
Västerbotten	251 (46,2)	131 (24,1)	78 (14,4)	60 (11,0)	1 (0,2)	22 (4,1)	543 (100,0)	1,1
Västernorrland	258 (41,4)	139 (22,3)	111 (17,8)	94 (15,1)	0 (0,0)	21 (3,4)	623 (100,0)	1,3
Norra	864 (44,0)	454 (23,1)	306 (15,6)	254 (12,9)	6 (0,3)	80 (4,1)	1 964 (100,0)	1,2
Gävleborg	273 (46,3)	126 (21,4)	86 (14,6)	75 (12,7)	9 (1,5)	21 (3,6)	590 (100,0)	1,1
Dalarna	340 (48,0)	133 (18,8)	116 (16,4)	97 (13,7)	8 (1,1)	14 (2,0)	708 (100,0)	1,1
Södermanland	314 (45,8)	148 (21,6)	120 (17,5)	91 (13,3)	8 (1,2)	4 (0,6)	685 (100,0)	1,2
Uppsala	281 (50,8)	105 (19,0)	76 (13,7)	69 (12,5)	8 (1,4)	14 (2,5)	553 (100,0)	1,0
Värmland	329 (47,2)	130 (18,7)	102 (14,6)	115 (16,5)	14 (2,0)	7 (1,0)	697 (100,0)	1,1
Västmanland	286 (48,6)	123 (20,9)	87 (14,8)	55 (9,4)	18 (3,1)	19 (3,2)	588 (100,0)	1,0
Örebro	404 (50,6)	155 (19,4)	111 (13,9)	101 (12,6)	9 (1,1)	19 (2,4)	799 (100,0)	1,0
Uppsala/Örebro	2 227 (48,2)	920 (19,9)	698 (15,1)	603 (13,1)	74 (1,6)	98 (2,1)	4 620 (100,0)	1,0
Västra Götaland	3 651 (54,1)	1 297 (19,2)	936 (13,9)	701 (10,4)	19 (0,3)	150 (2,2)	6 754 (100,0)	0,9
Norra Halland	348 (51,6)	127 (18,8)	107 (15,9)	71 (10,5)	3 (0,4)	18 (2,7)	674 (100,0)	1,0
Västra	3 999 (53,8)	1 424 (19,2)	1 043 (14,0)	772 (10,4)	22 (0,3)	168 (2,3)	7 428 (100,0)	0,9
Jönköping	637 (50,4)	270 (21,3)	197 (15,6)	136 (10,8)	5 (0,4)	20 (1,6)	1 265 (100,0)	1,0
Kalmar	456 (47,7)	192 (20,1)	162 (17,0)	122 (12,8)	2 (0,2)	21 (2,2)	955 (100,0)	1,1
Östergötland	661 (45,4)	290 (19,9)	252 (17,3)	148 (10,2)	32 (2,2)	74 (5,1)	1 457 (100,0)	1,1
Sydöstra	1 754 (47,7)	752 (20,5)	611 (16,6)	406 (11,0)	39 (1,1)	115 (3,1)	3 677 (100,0)	1,0
Blekinge	217 (45,3)	102 (21,3)	68 (14,2)	49 (10,2)	0 (0,0)	43 (9,0)	479 (100,0)	1,1
Södra Halland	224 (46,6)	100 (20,8)	71 (14,8)	52 (10,8)	2 (0,4)	32 (6,7)	481 (100,0)	1,0
Kronoberg	280 (47,1)	125 (21,0)	93 (15,6)	62 (10,4)	2 (0,3)	33 (5,5)	595 (100,0)	1,1
Skåne	2 401 (52,8)	831 (18,3)	618 (13,6)	448 (9,9)	5 (0,1)	244 (5,4)	4 547 (100,0)	0,9
Södra	3 122 (51,2)	1 158 (19,0)	850 (13,9)	611 (10,0)	9 (0,1)	352 (5,8)	6 102 (100,0)	1,0
Stockholm	3 453 (55,5)	1 180 (19,0)	833 (13,4)	551 (8,9)	24 (0,4)	181 (2,9)	6 222 (100,0)	0,9
Gotland	67 (46,2)	25 (17,2)	23 (15,9)	14 (9,7)	0 (0,0)	16 (11,0)	145 (100,0)	1,0
Stockholm/Gotland	3 520 (55,3)	1 205 (18,9)	856 (13,4)	565 (8,9)	24 (0,4)	197 (3,1)	6 367 (100,0)	0,9
Sverige	15 486 (51,3)	5 913 (19,6)	4 364 (14,5)	3 211 (10,6)	174 (0,6)	1 010 (3,3)	30 158 (100,0)	1,0

Mediantjockleken varierar mellan 0,9 mm och 1,3 mm vilket skulle kunna avspegla skillnader i sekundär prevention av maligna melanom. Mediantjockleken i Sverige har ökat från 0,9 mm under 1990-1999 till 1,0 mm under 2000-2008.

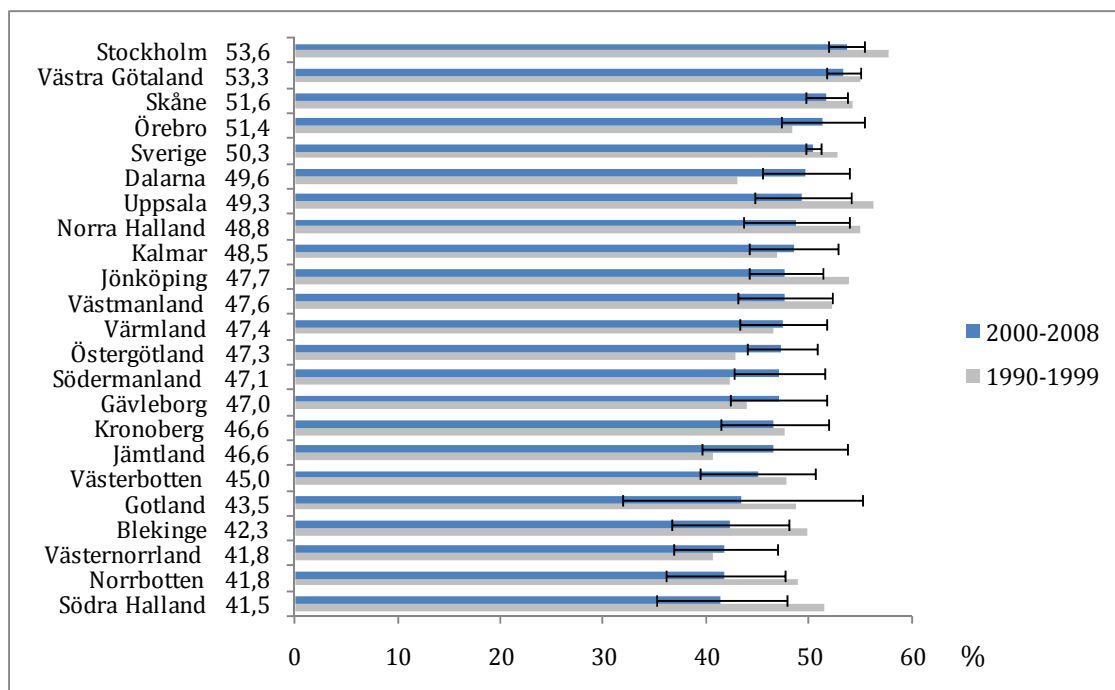
Tabell 10 Ulceration av melanom per län och region 1990-2008

Län/Region	Antal fall (%)				Totalt
	Nej	Ja	Ej bedömbär	Uppgift saknas	
Jämtland	71 (21,6)	34 (10,3)	5 (1,5)	219 (66,6)	329 (100,0)
Norrbottnen	103 (22,0)	74 (15,8)	2 (0,4)	290 (61,8)	469 (100,0)
Västerbotten	81 (14,9)	79 (14,5)	3 (0,6)	380 (70,0)	543 (100,0)
Västernorrland	116 (18,6)	97 (15,6)	4 (0,6)	406 (65,2)	623 (100,0)
Norra	371 (18,9)	284 (14,5)	14 (0,7)	1 295 (65,9)	1 964 (100,0)
Gävleborg	403 (68,3)	158 (26,8)	5 (0,8)	24 (4,1)	590 (100,0)
Dalarna	498 (70,3)	186 (26,3)	5 (0,7)	19 (2,7)	708 (100,0)
Södermanland	506 (73,9)	165 (24,1)	5 (0,7)	9 (1,3)	685 (100,0)
Uppsala	409 (74,0)	101 (18,3)	13 (2,4)	30 (5,4)	553 (100,0)
Värmland	499 (71,6)	186 (26,7)	3 (0,4)	9 (1,3)	697 (100,0)
Västmanland	319 (54,3)	109 (18,5)	47 (8,0)	113 (19,2)	588 (100,0)
Örebro	587 (73,5)	169 (21,2)	15 (1,9)	28 (3,5)	799 (100,0)
Uppsala/Örebro	3 221 (69,7)	1 074 (23,2)	93 (2,0)	232 (5,0)	4 620 (100,0)
Västra Götaland	5 061 (74,9)	1 371 (20,3)	18 (0,3)	304 (4,5)	6 754 (100,0)
Norra Halland	507 (75,2)	123 (18,2)	1 (0,1)	43 (6,4)	674 (100,0)
Västra	5 568 (75,0)	1 494 (20,1)	19 (0,3)	347 (4,7)	7 428 (100,0)
Jönköping	971 (76,8)	266 (21,0)	5 (0,4)	23 (1,8)	1 265 (100,0)
Kalmar	758 (79,4)	166 (17,4)	3 (0,3)	28 (2,9)	955 (100,0)
Östergötland	1 054 (72,3)	331 (22,7)	6 (0,4)	66 (4,5)	1 457 (100,0)
Sydöstra	2 783 (75,7)	763 (20,8)	14 (0,4)	117 (3,2)	3 677 (100,0)
Blekinge	85 (17,7)	68 (14,2)	1 (0,2)	325 (67,8)	479 (100,0)
Södra Halland	102 (21,2)	71 (14,8)	2 (0,4)	306 (63,6)	481 (100,0)
Kronoberg	149 (25,0)	107 (18,0)	0 (0,0)	339 (57,0)	595 (100,0)
Skåne	917 (20,2)	663 (14,6)	5 (0,1)	2 962 (65,1)	4 547 (100,0)
Södra	1 253 (20,5)	909 (14,9)	8 (0,1)	3 932 (64,4)	6 102 (100,0)
Stockholm	4 647 (74,7)	1 100 (17,7)	44 (0,7)	431 (6,9)	6 222 (100,0)
Gotland	69 (47,6)	35 (24,1)	1 (0,7)	40 (27,6)	145 (100,0)
Stockholm/Gotland	4 716 (74,1)	1 135 (17,8)	45 (0,7)	471 (7,4)	6 367 (100,0)
Sverige*	15 900 (74,4)	4 322 (20,2)	123 (0,6)	1 014 (4,7)	21 359 (100,0)

*Södra regionen, norra regionen samt Västmanland och Gotland är exkluderad från totalsumman på grund av stor andel uppgift saknas.

Förekomst av ulceration indikerar sämre prognos och andelen ulcererade melanom ökar generellt från 9% till 11% för tidsperioden 2000-2008 jämfört med 1990-1999 (ej visat i tabell).

Figur 6 Andel tunna melanom ($\leq 1\text{mm}$) 2000-2008. Motsvarande för 1990-1999 anges i svagare färg (kvalitetsindikator)

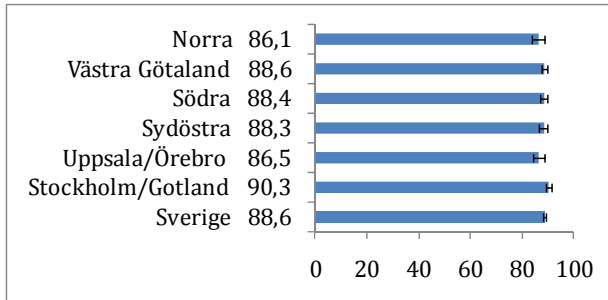
Procentuell förekomst av tunna (≤ 1.0 mm tjocka) melanom används här som en kvalitetsindikator och är tänkt som ett mått för sekundär prevention. De län som har låg mediantjocklek av melanomen har högre värden, medan det motsatta gäller för län med högre mediantjocklek. Det sker en signifikant minskning i kvalitetsindikatorn i Sverige från 52,8 % (95% konfidensintervall=51,9 % - 53,7 %) 1990-1999 till 50,3 % (95% konfidensintervall=49,6 % - 51,0 %) 2000-2008. Det noteras en viss minskning av andelen tunna melanom i landet, ett utfall som kan vara negativt då det finns en god korrelation mellan denna kvalitetsindikator och 5-årsöverlevnad (0.64). Det sker förändringar i såväl positiv som negativ riktning i länen vilket kan stämma till eftertanke. I vissa län i Uppsala/Örebroregionen, ses en förbättring som möjligen kan tillskrivas en god förankring av vårdprogram gentemot primärvården. Man kan vidare spekulera i om en försämring av kvalitetsindikatorn kan bero på bristande kunskap och uppmärksamhet hos befolkningen och/eller inom professionen, eller om en försämrade tillgång till vård kan ha bidragit.

Överlevnadsdata

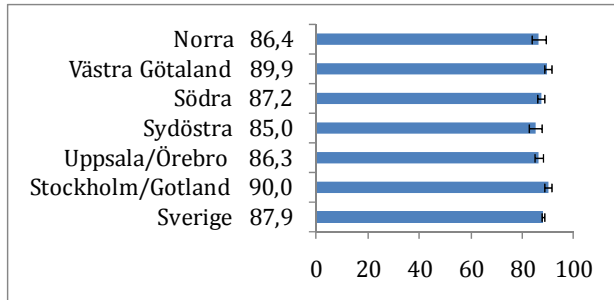
Information om dödsorsaker finns till och med år 2007. Den sjukdomsspecifika överlevnaden är baserad mellan 1990-2007 och samtliga stadier är inkluderade.

Figur 7 5-års sjukdomsspecifik överlevnad per region 1990-1999, 2000-2007

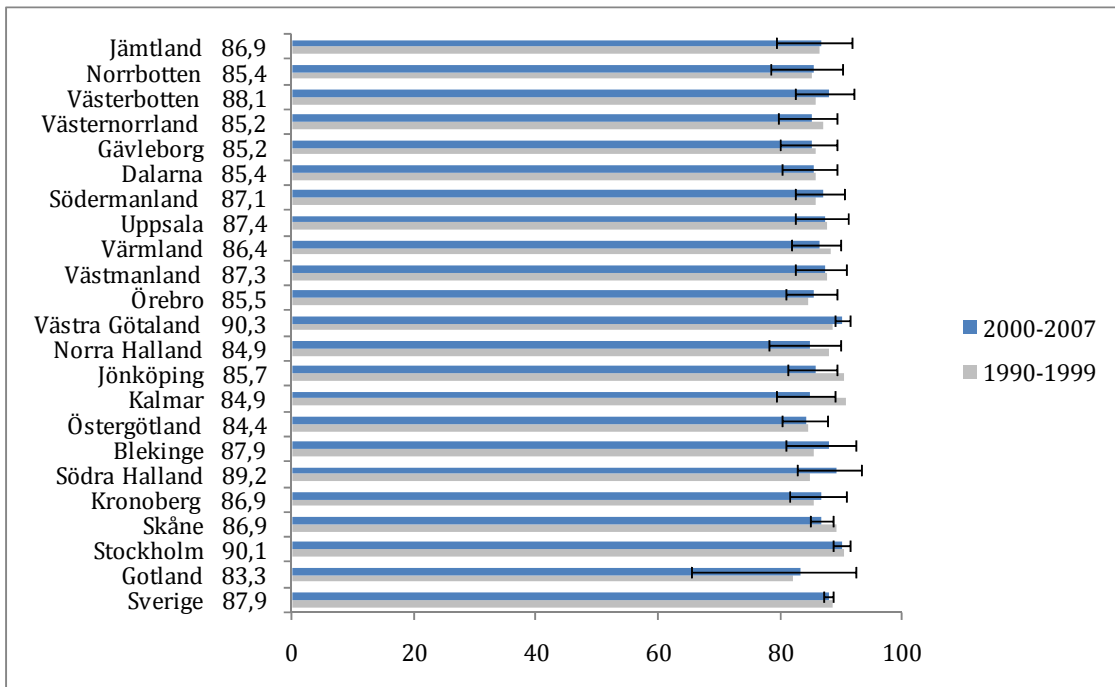
a) 1990-1999

b) 2000-2007

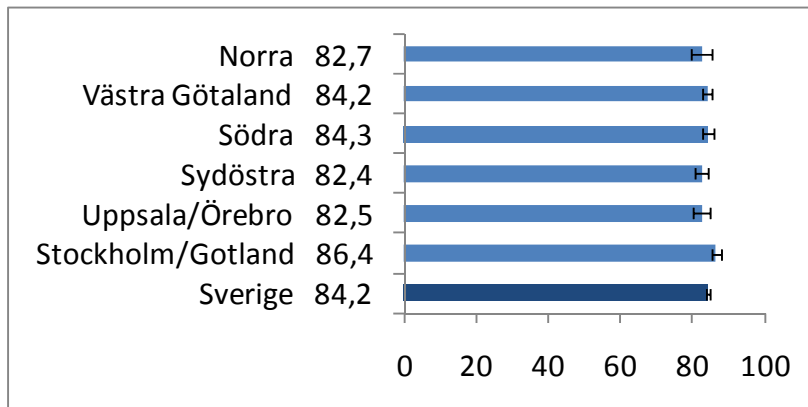

Figur 8 5-års sjukdomsspecifik överlevnad per län 2000-2007

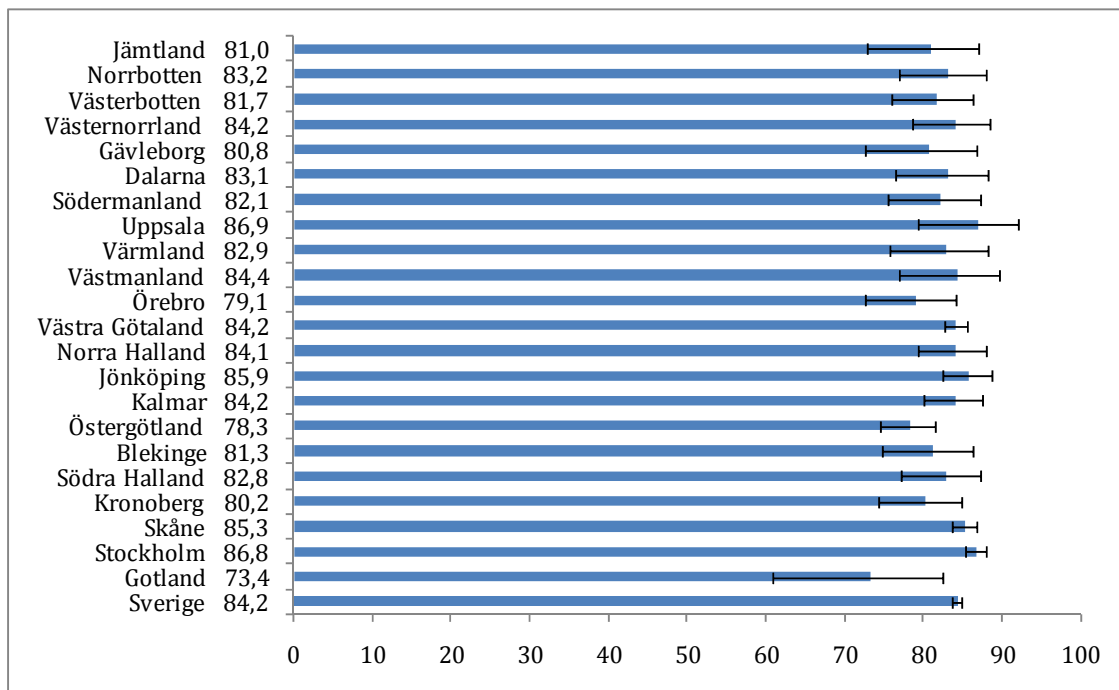

Överlevnaden per län har medvetet ej rangordnats då skillnaderna (84,4% - 90,3%) mellan länen ej är statistiskt säkerställda beroende på att konfidensintervallen överlappar varandra. Resultaten måste enbart betraktas som punktskattningar. Över tid kan det möjligen vara av värde att följa det egna länets tidsmässiga förändring.

Figur 9 10-års sjukdomsspecifik överlevnad per region 1990-1999

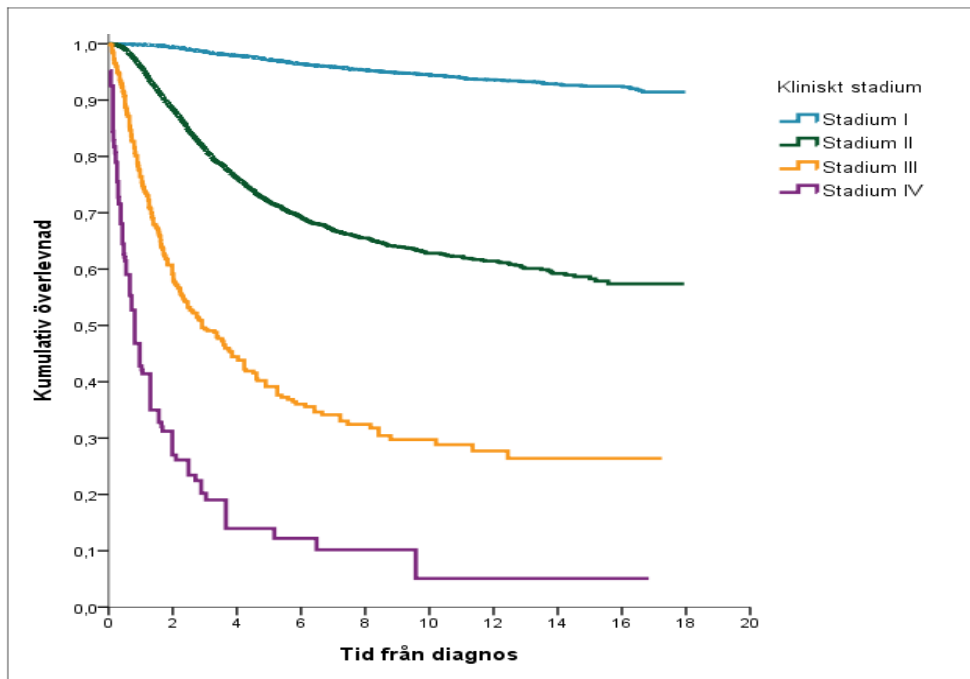
Figur 10 10-års Sjukdomsspecifik överlevnad per län 1990-1999

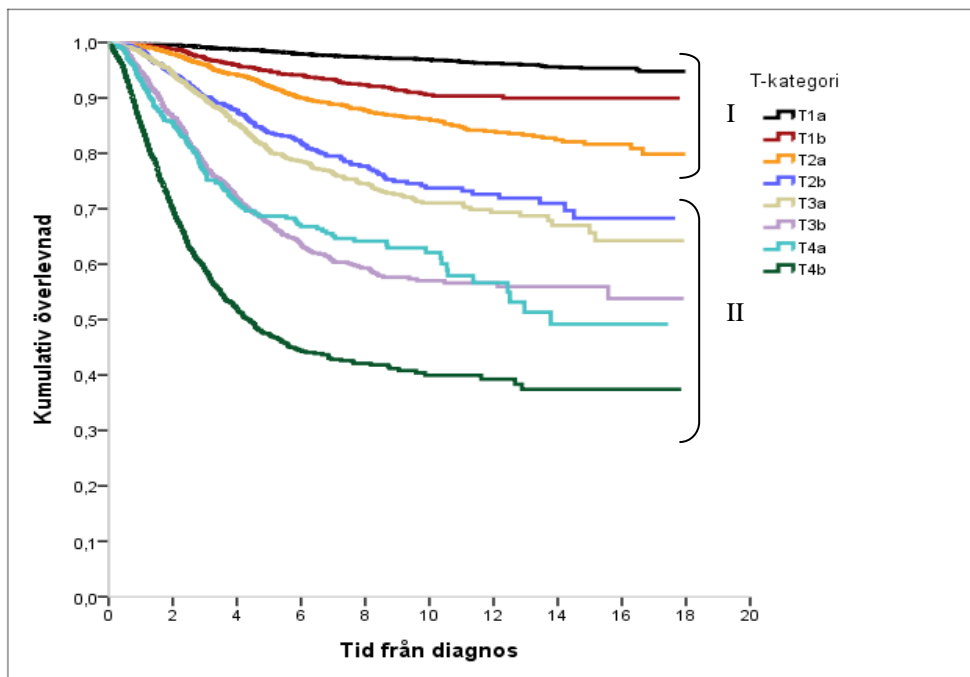
Gällande 10-års överlevnad för melanom syns små skillnader mellan regionerna. Stockholm-Gotland samt Västra Götaland redovisar något över riksgenomsnittet.

Vid länsvis 10-års överlevnad för melanom gäller samma begränsningar och tolkningar som vid 5-års överlevnad.

Figur 11 Sjukdomsspecifik överlevnad per stadium 1990-2007

Figur 12 Sjukdomsspecifik överlevnad per T-kategori 1990-2007

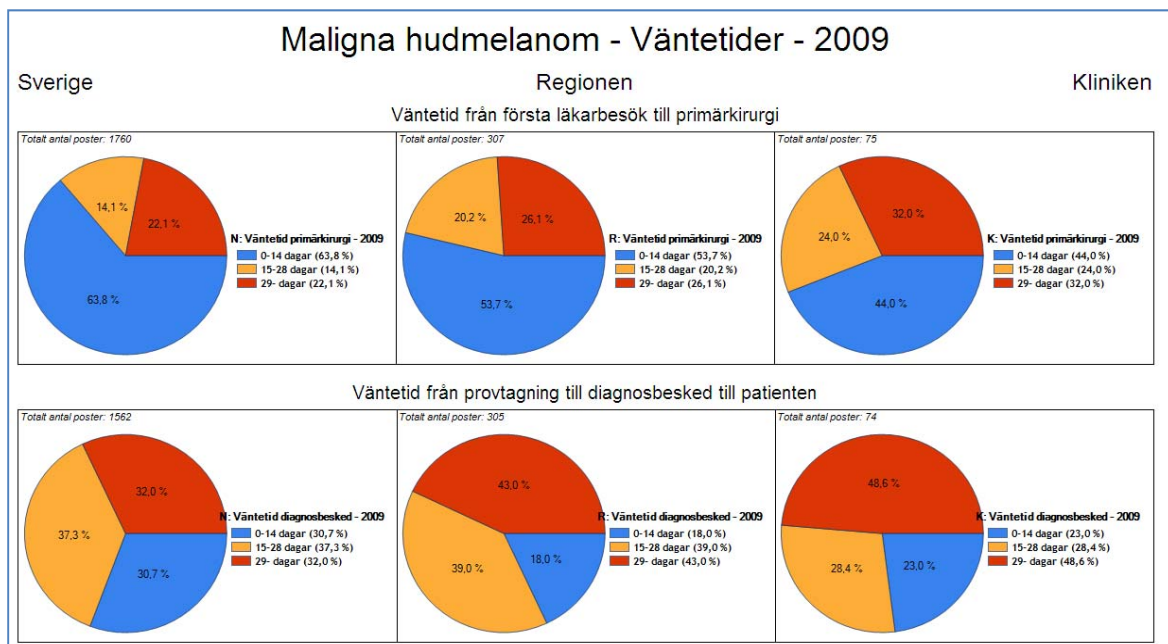

Figur 11 visar sjukdomsspecifik överlevnad för kliniska stadier. Stadium I: Melanom ≤ 1.0 mm (T1) samt mellan 1.01 – 2.0 mm utan ulceration (T2a), dessutom utan regional eller generell spridning (N0,M0). Stadium II: T2 melanom med ulceration (T2b), melanom 2.01 - 4.0 mm (T3) samt melanom > 4.0 mm (T4), utan regional eller generell spridning (N0,M0). Stadium III: Samtliga med regional eller in transitmetastasering (N+) oavsett T-stadium samt M0. Stadium IV: Fall med fjärrmetastasering (M+) oavsett T- och N-stadium. Figur 12 visar sjukdomsspecifik överlevnad för stadium I och II melanom uppdelat på T-stadier.

Inrapportering via webben

Från 2009 sker inrapportering till kvalitetsregistret till största del via webbverktyget INCA. Den klinik som rapporterat in data elektroniskt kan via rapportmallar få tillgång till sina data. Mallar har huvudsakligen konstruerats av OC/RCC-personal men användare har möjlighet att skapa egna mallar för resultatredovisning. Visning av data styrs via ett behörighetssystem som har tre nivåer: nation, region och klinik. Kliniken har tillgång till egna rapporterade data. Nedan visas ett exempel på en rapportmall för väntetider. Liknande rapportmallar åskådliggör kliniska och histopatologiska data. Man kan även få ut egna patientlistor. Styrgruppen tar fortlöpande emot önskemål om nya mallar och utvecklar dessa för att öka användbarheten av kvalitetsregistret.

Figur 13 Exempel på rapportmall i INCA

Möjligheten till jämförelser mellan den egna kliniken, regionen och landet kommer att stimulera till en förbättrad vård, utbildning och forskning inom området.